

Bruksela, 13 grudnia 2018 r.
(OR. en)

15561/18

AELE 67
EEE 52
N 69
ISL 49
FL 48
AND 5
MC 5
SM 6
MI 997
FISC 562

WYNIK PRAC

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Delegacje
Nr poprz. dok.:	14661/18 AELE 57 EEE 47 N 61 ISL 45 FL 44 AND 4 MC 4 SM 5 MI 890 FISC 503 + COR 1
Dotyczy:	Konkluzje Rady w sprawie homogenicznego rozszerzonego rynku wewnętrznego oraz stosunków UE z krajami Europy Zachodniej niebędącymi członkami UE

Delegacje otrzymują w załączeniu konkluzje Rady w sprawie homogenicznego rozszerzonego rynku wewnętrznego oraz stosunków UE z krajami Europy Zachodniej niebędącymi członkami UE w wersji przyjętej przez Radę (do Spraw Ogólnych) 11 grudnia 2018 r.

KONKLUZJE RADY

**W SPRAWIE HOMOGENICZNEGO ROZSZERZONEGO RYNKU WEWNĘTRZNEGO
ORAZ STOSUNKÓW UE Z KRAJAMI EUROPY ZACHODNIEJ NIEBĘDĄCYMI
CZŁONKAMI UE**

Rada przyjęła następujące konkluzje:

1. Zgodnie ze swoimi konkluzjami z 13 grudnia 2016 r. Rada oceniła ogólny stan stosunków UE z następującymi krajami Europy Zachodniej, które nie są członkami UE: Republiką Islandii, Księstwem Liechtensteinu, Królestwem Norwegii, Księstwem Andory, Księstwem Monako i Republiką San Marino. Rada powróci do kwestii ogólnego stanu stosunków UE z Konfederacją Szwajcarską na początku 2019 r. Rada ponownie oceni stan tych stosunków za dwa lata, stosownie do sytuacji.

ZACHODNIOEUROPEJSCY SĄSIEDZI UNII EUROPEJSKIEJ

2. Kraje Europy Zachodniej, które nie są członkami UE, są najbliższymi partnerami UE w budowaniu silniejszej, bezpieczniejszej, bardziej konkurencyjnej i prosperującej Europy. Rada podkreśla wagę i znaczenie, jakie UE przywiązuje do stosunków z wszystkimi tymi szczególnymi, podobnie myślącymi partnerami. Nasza wieloletnia współpraca opiera się na wspólnych podstawowych wartościach i interesach, a jej podstawą są wspólne dziedzictwo i historia, jak również silne więzy kulturowe i geograficzne. Integracja gospodarcza w ramach rozszerzonego rynku wewnętrznego UE łączy nas jeszcze bardziej i określa ramy współzależności naszego przyszłego dobrobytu i konkurencyjności. W ciągu ostatnich dwóch lat nasze bliskie stosunki zostały dodatkowo zacieśnione dzięki szeregowi inicjatyw w wielu obszarach strategicznych.
3. Rada powtarza, że siła naszej gospodarczej integracji zależy od pełnego poszanowania czterech swobód rynku wewnętrznego. Dlatego też obowiązkiem wszystkich państw, które już uczestniczą lub pragną zwiększyć stopień swego udziału w rozszerzonym rynku wewnętrznym, jest zapewnienie jego integralności i homogeniczności, a także pełne poszanowanie równości praw i obowiązków zarówno dla obywateli, jak i dla przedsiębiorstw.

4. Rada odnotowuje doskonałą współpracę w obszarach działań zewnętrznych UE, takich jak pomoc rozwojowa, prawa człowieka i praworządność oraz wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa. Rada wyraża duże uznanie w związku z przyłączaniem się jej najbliższych partnerów z Europy Zachodniej do unijnych instrumentów i stanowisk w dziedzinie polityki zagranicznej. Rada oczekuje konsolidacji i wzmocnienia tego procesu. Współpraca na forach międzynarodowych leży u podstaw determinacji UE i jej partnerów z Europy Zachodniej do dalszego wzmacniania multilateralizmu.
5. Ze względu na bliskość geograficzną UE i jej zachodnioeuropejscy sąsiedzi niebędący członkami UE stoją w obliczu wspólnych wyzwań w zakresie bezpieczeństwa i są od siebie zależni, jeśli chodzi o zapewnienie stabilności na szczeblu krajowym i regionalnym. Rada z dużym zadowoleniem przyjmuje współpracę UE z Islandią, Liechtensteinem i Norwegią w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych.
6. Rada przyjmuje do wiadomości wyzwanie związane z wspólnym zarządzaniem zasobami ryb w północno-wschodnim Atlantyku. Utrzymanie istotnych korzyści gospodarczych, jakie przynoszą te zasoby, oraz unikanie nadmiernej eksploatacji i kolejnych spadków zasobów pilnie wymaga uzgodnienia kompleksowych i sprawiedliwych systemów zarządzania, przy udziale wszystkich stron odpowiedzialnych za zarządzanie tymi zasobami, w tym Norwegii i Islandii.

REPUBLIKA ISLANDII

7. Rada docenia ścisłą współpracę z Islandią w takich dziedzinach, jak badania, innowacje, środowisko i polityka dotycząca zmiany klimatu, a także wymiar sprawiedliwości i sprawy wewnętrzne. Jest gotowa zacieśniać tę współpracę we wszystkich obszarach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania. Islandia jest dla UE ważnym i wiarygodnym partnerem.
8. Porozumienie EOG pozostaje fundamentem naszych stosunków. W tym względzie Rada pragnie wyrazić dla Islandii uznanie za zwiększenie nacisku na Porozumienie EOG i zasobów przeznaczonych na to porozumienie, w tym w odniesieniu do terminowego włączania i wdrażania prawodawstwa UE mającego znaczenie dla EOG.

9. Godne uwagi jest solidne ożywienie gospodarcze Islandii po kryzysie finansowym i gospodarczym z 2008 r. Rada z zadowoleniem przyjmuje postępy w realizacji kompleksowego planu rządu Islandii dotyczącego zniesienia ograniczeń w przepływie kapitału bez narażania stabilności gospodarczej i finansowej kraju. Rada przypomina, że ograniczenia można stosować jedynie tymczasowo, na podstawie postanowień art. 43 Porozumienia EOG.
10. Rada z zadowoleniem przyjmuje wejście w życie w dniu 1 maja 2018 r. Porozumienia między UE a Islandią w sprawie dodatkowych preferencji w handlu podstawowymi i przetworzonymi produktami rolnymi oraz Umowy między UE a Islandią w sprawie ochrony oznaczeń geograficznych produktów rolnych i środków spożywczych. Zarówno w porozumieniu, jak i w umowie strony wyraziły gotowość promowania i rozwijania handlu produktami wysokiej jakości, z korzyścią dla konsumentów, rolników i odnośnych sektorów tak w Islandii, jak i w UE.
11. UE jest żywotnie zainteresowana budowaniem i dalszym rozwijaniem swojego istniejącego międzysektorowego zaangażowania w Arktyce. Islandia jest bliskim i wiarygodnym partnerem w kwestiach dotyczących Arktyki. W związku z tym Rada oczekuje rozwijania tego szczególnego partnerstwa, aby w pełni wykorzystać możliwości, jakie stwarza Arktyka, w szczególności w dziedzinie badań i nauki, działań na rzecz zwiększenia odporności na zmianę klimatu oraz zapobiegania zanieczyszczeniom. Rada z niecierpliwością oczekuje również na zbliżające się przewodnictwo Islandii w Radzie Arktycznej w latach 2019–2021. Rada z zadowoleniem przyjmuje nieustające zdecydowane poparcie Islandii dla przyznania UE statusu obserwatora w Radzie Arktycznej.
12. Przywołując swoje konkluzje z grudnia 2016 r., Rada potwierdza zdecydowane poparcie dla utrzymania uzgodnionego na szczeblu międzynarodowym moratorium w sprawie wielorybnictwa komercyjnego, ustanowionego w Międzynarodowej Komisji Wielorybniczej (IWC), oraz dla wpisania waleni i innych gatunków morskich do Konwencji o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem (CITES). W związku z tym wzywa Islandię do odejścia od wielorybnictwa komercyjnego, gdy z końcem 2018 r. wygaśnie obecna pięcioletnia kwota, do przestrzegania uzgodnionego na szczeblu międzynarodowym moratorium w sprawie wielorybnictwa komercyjnego, ustanowionego w IWC, i do wycofania swoich zastrzeżeń w ramach CITES w odniesieniu do tych i innych gatunków morskich.

KSIĘSTWO LIECHTENSTEINU

13. Stosunki między UE a Liechtensteinem są bardzo dobre i dynamiczne, a od 2016 r. jeszcze bardziej intensywnie. Rada docenia nieustanną doskonałą współpracę z Liechtensteinem w dziedzinach objętych Porozumieniem EOG i układem z Schengen, a także w innych obszarach. Współpraca w dziedzinie polityki zagranicznej została zacieśniona.
14. Rada oczekuje dalszego pogłębienia konstruktywnej współpracy UE z Liechtensteinem, zwłaszcza w ramach Organizacji Narodów Zjednoczonych, Rady Europy i OBWE, w szczególności w takich kwestiach, jak wzmocnienie praworządności, poszanowanie praw człowieka, międzynarodowy wymiar sprawiedliwości w sprawach karnych, oraz zwalczanie przestępczości finansowej i przeciwdziałanie praniu pieniędzy.
15. Rada odnotowuje z zadowoleniem, że Liechtenstein dzieli się z innymi niewielkimi zachodnioeuropejskimi państwami swoim rozległym doświadczeniem zdobytym w ramach Porozumienia EOG i innych porozumień zawartych z UE.
16. Jako jedno z pierwszych państw, które przyjęły wspólny standard do wymiany informacji (CRS), Liechtenstein uczestniczy w automatycznej wymianie informacji podatkowych od września 2017 r.; jest to bardzo pożądaný wkład w ogromne globalne zmiany w przejrzystości podatkowej w ostatnich latach.
17. Rada z zadowoleniem przyjmuje konstruktywną, przejrzystą i otwartą współpracę z Liechtensteinem, której celem jest zapewnienie stosowania zasad i wszystkich kryteriów unijnego kodeksu postępowania w zakresie opodatkowania działalności gospodarczej. W tym względzie z aprobatą przyjmuje w szczególności szybkie ukończenie w 2018 r. procesu legislacyjnego służącego odniesieniu się do kwestii wskazanych przez unijną Grupę ds. Kodeksu Postępowania. 2 października 2018 r. Rada Ecofin przyjęła do wiadomości poczynione postępy.

KRÓLESTWO NORWEGII

18. Norwegia jest bliskim i długotrwałym partnerem UE. UE i Norwegia współpracują w podejmowaniu wielu wspólnych wyzwań, takich jak zmiana klimatu, migracja, a także ochrona naszych obywateli. W ciągu ostatnich dwóch lat ogólne stosunki nadal były doskonałe. Rada z zadowoleniem przyjmuje strategię współpracy z UE (2018–2021) przyjętą przez rząd Norwegii 9 maja br.
19. Rada z aprobatą przyjmuje stałą, bliską współpracę z Norwegią w dziedzinie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (WPZiB) oraz wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPBiO), a także potwierdza zobowiązanie UE do dalszego zacieśniania tej współpracy. Przez lata Norwegia wniosła widoczny wkład w WPBiO, m.in. uczestnicząc w kilku misjach dowodzonych przez UE. Współpraca między UE a Norwegią opiera się na wspólnych wartościach, zwłaszcza poszanowaniu praw człowieka i zasad demokratycznych, i obejmuje mediację, budowanie pokoju i międzynarodowy program na rzecz rozwoju.
20. UE i Norwegię łączy silne poczucie odpowiedzialności wobec naszych obywateli, naszego środowiska naturalnego i naszych przyszłych pokoleń. Rada z zadowoleniem przyjmuje wyraźną wolę Norwegii, by nadal stanowić siłę napędową międzynarodowej współpracy w dziedzinie klimatu oraz współpracować na rzecz wypełnienia zobowiązań paryskich, wraz z UE.
21. Rada przyjmuje z satysfakcją strategię arktyczną Norwegii z marca 2017 r., która określa wizję Norwegii dotyczącą pokojowej, innowacyjnej i zrównoważonej Dalekiej Północy oraz polityki służące realizacji tej wizji. W szczególności Rada z zadowoleniem przyjmuje stałe wsparcie Norwegii dla zaangażowania UE w Arktyce, w tym w kontekście forum zainteresowanych stron w Arktyce, i dla uzyskania przez UE statusu obserwatora w Radzie Arktycznej. UE i Norwegia są również kluczowymi partnerami w rozwiązywaniu kwestii związanych z oceanami, zarówno na szczeblu globalnym, jak i regionalnym. Istnieje ścisła współpraca w dziedzinie rybołówstwa i gospodarki morskiej, badań i innowacji oraz edukacji i kultury, jak również w wielu innych obszarach.

22. Norwegia pozostaje jednym z kluczowych dostawców ropy naftowej i gazu dla UE, jest jednak także bliskim partnerem w rozwijaniu innych źródeł energii. Nasza ścisła współpraca nadal ma zasadnicze znaczenie dla bezpieczeństwa energetycznego UE i dla celów unii energetycznej.
23. Rada z zadowoleniem przyjmuje podpisanie w dniu 6 lutego 2018 r. Umowy pomiędzy Unią Europejską a Królestwem Norwegii o współpracy administracyjnej, zwalczaniu oszustw oraz odzyskiwaniu wierzytelności w dziedzinie podatku od wartości dodanej.
24. Rada uznaje znaczenie Norwegii jako jednego z głównych partnerów handlowych UE i z zadowoleniem przyjmuje wejście w życie w dniu 1 października 2018 r. Porozumienia między Unią Europejską a Królestwem Norwegii w sprawie dodatkowych preferencji w handlu podstawowymi produktami rolnymi. Rada ponownie zwraca się do Norwegii o aktywne zaangażowanie, na zasadzie priorytetu i bezzwłocznie, w konstruktywny proces negocjacji w sprawie liberalizacji handlu przetworzonymi produktami rolnymi w ramach art. 2 ust. 2 i art. 6 protokołu 3 do Porozumienia EOG. Rada wzywa również Norwęgę do wznowienia negocjacji w sprawie ochrony oznaczeń geograficznych, która jest istotnym elementem międzynarodowego handlu produktami rolnymi i środkami spożywczymi.
25. Rada potwierdza zdecydowane poparcie dla utrzymania uzgodnionego na szczelbu międzynarodowym moratorium w sprawie wielorybnictwa komercyjnego, ustanowionego na forum Międzynarodowej Komisji Wielorybniczej, oraz dla wpisania walen i innych gatunków morskich do Konwencji o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem (CITES). W związku z tym wzywa Norwęgę do zaprzestania wydawania kwot na połowy wielorybów, przestrzegania uzgodnionego na szczelbu międzynarodowym moratorium w sprawie wielorybnictwa komercyjnego, ustanowionego na forum IWC, oraz do wycofania swoich zastrzeżeń w ramach CITES w odniesieniu do tych i innych gatunków morskich.

EUROPEJSKI OBSZAR GOSPODARCZY

26. Rada odnotowuje, że Porozumienie EOG nadal funkcjonuje w zadowalający sposób. Rada z zadowoleniem przyjmuje włączenie w ciągu ostatnich dwóch lat kilku bardzo istotnych aktów prawnych do Porozumienia EOG; są to np.: rozporządzenie w sprawie pediatrii, pakiet dotyczący produkcji ekologicznej oraz ogólne rozporządzenie o ochronie danych. To ostatnie stanowi najbardziej znaczącą reformę w zakresie ochrony danych w ciągu ostatnich 20 lat. Rada wzywa do zwiększenia wysiłków w celu szybkiego wdrożenia niewdrożonych jeszcze aktów prawnych, takich jak trzeci pakiet energetyczny, dyrektywy w sprawie bezpieczeństwa na obszarach morskich, trzecia dyrektywa pocztowa oraz przepisy dotyczące organizmów zmodyfikowanych genetycznie i przepisy dotyczące przeciwdziałania praniu pieniędzy.
27. Chociaż ponad połowa unijnych aktów prawnych, które nie zostały jeszcze włączone do Porozumienia EOG, wciąż dotyczy usług finansowych, Rada odnotowuje, że wysiłki w tym zakresie zostały zwiększone, a kilka kluczowych aktów w tej dziedzinie zostało w ostatnich miesiącach do tego porozumienia włączonych. W tym względzie Rada powtarza, że zasada jednolitości i zasada pewności prawa gwarantują wydajność, trwałość, a w efekcie końcowym wiarygodność rynku wewnętrznego, dlatego wszystkie strony nadal muszą kierować się tymi zasadami w swoich działaniach w odniesieniu do funkcjonowania Porozumienia EOG.
28. Rada z zadowoleniem przyjmuje wkład Islandii, Liechtensteinu i Norwegii w zmniejszanie – za pomocą Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego – różnic społecznych i gospodarczych w EOG w latach 2014–2021. Wkład ten jest korzystny dla całego EOG.
29. Rada z zadowoleniem przyjmuje postępy w negocjacjach w sprawie protokołów ustaleń na okres finansowania 2014–2021 z większością krajów beneficjentów oraz w sprawie podpisywania takich protokołów. Rada oczekuje szybkiego opracowania, zatwierdzenia i realizacji wszystkich programów, co będzie miało pozytywny wpływ w terenie we wszystkich przewidzianych sektorach priorytetowych. W szczególności należy podkreślić poparcie dla wolnego i dynamicznego społeczeństwa obywatelskiego w EOG.

30. Rada zaznacza, że art. 19 Porozumienia EOG przewiduje, że Umawiające się Strony powinny kontynuować wysiłki w celu osiągnięcia stopniowej liberalizacji handlu produktami rolnymi oraz że w tym celu powinny co dwa lata przeprowadzać przeglądy warunków handlu produktami rolnymi, z myślą o przeanalizowaniu ewentualnych ustępstw.
31. Wystąpienie Zjednoczonego Królestwa z UE również wiąże się z istotnymi kwestiami dla państw EOG–EFTA. Rada podkreśla, jak istotne jest utrzymanie Porozumienia EOG, zapewnienie dalszego sprawnego funkcjonowania jednolitego EOG oraz zachowanie integralności rynku wewnętrznego. Ścisły dialog i stała wymiana informacji, które zostały ustanowione między UE a państwami EOG–EFTA na temat prowadzonych na podstawie art. 50 Traktatu o Unii Europejskiej negocjacji między UE a Zjednoczonym Królestwem dotyczących wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z UE, powinny zostać utrzymane i w razie potrzeby zintensyfikowane na ostatnich etapach tego procesu.
32. UE i kraje EOG wielokrotnie potwierdzały swoje poparcie dla Porozumienia EOG. Rada z zadowoleniem odnotowuje zwiększony nacisk na działania informacyjne skierowane do społeczeństwa oraz na działania komunikacyjne, służące podniesieniu świadomości w kwestii tego, jak ważne jest Porozumienie EOG dla zacieśniania integracji europejskiej między UE a państwami EOG–EFTA oraz dla ochrony naszych wspólnych interesów.

KSIĘSTWO ANDORY, KSIĘSTWO MONAKO I REPUBLIKA SAN MARINO

33. Rada z zadowoleniem zauważa, że w ciągu ostatnich dwóch lat bardzo dobre stosunki między UE a Andorą, Monako i San Marino zacieśniły się jeszcze bardziej. Charakteryzują się one w szczególności zwiększeniem interakcji między UE a tymi trzema partnerami, a także postępami w negocjacjach służących zawarciu jednego lub kilku układów o stowarzyszeniu („układ”).

34. Rada zaznacza, że układ przewiduje udział Andory, Monako i San Marino w rynku wewnętrznym UE oraz współpracę z UE w innych obszarach polityki. Rada z zadowoleniem zauważa, że negocjacje w sprawie układu, rozpoczęte w dniu 18 marca 2015 r., wchodzą obecnie w decydującą fazę. Rada z zadowoleniem przyjmuje m.in. pozytywne postępy w negocjacjach z Andorą w odniesieniu do sektora tytoniu i zachęca wszystkie strony do aktywnego kontynuowania wysiłków na rzecz szybkiego zakończenia tych negocjacji, które w optymalnej sytuacji mogłyby doprowadzić do zawarcia jednego układu, z trzema odnoszącymi się do każdego z krajów protokołami i załącznikami dotyczącymi dorobku prawnego UE.
35. UE jest w pełni zaangażowana i gotowa do działań na rzecz sfinalizowania dyskusji na temat ram przedmiotowego układu do wiosny 2019 r. Rada jest świadoma tego, że negocjacje w sprawie przyjęcia odnośnego dorobku prawnego przez trzech odnośnych partnerów będą musiały być kontynuowane. W tym względzie Rada zachęca Andorę, Monako i San Marino do dalszego wzmacniania ich zdolności administracyjnych oraz dążenia do współpracy z partnerami, w tym z państwami członkowskimi. Pomoże to zapewnić szybkie przyjęcie dorobku prawnego w trakcie negocjacji i po ich zakończeniu, a także skuteczne zarządzanie układem, jego monitorowanie, wdrażanie i egzekwowanie przez wszystkie strony.
36. Rada zauważa, że przewidywany w przyszłym układzie wysoki stopień integracji z Andorą, Monako i San Marino powinien się opierać m.in. na wspólnie wyznawanych z Andorą, Monako i San Marino wartościach, określonych w Traktatach UE, czterech swobodach rynku wewnętrznego i odnośnych politykach horyzontalnych i wspierających, ustanowieniu równych warunków działania, dobrym zarządzaniu w kwestiach podatkowych oraz mocnych i odpornych fundamentach instytucjonalnych. Rada powtarza, że przyszły układ powinien się ponadto opierać na utrzymaniu sprawnego funkcjonowania i homogeniczności rynku wewnętrznego oraz pewności prawa, przy jednoczesnym uwzględnieniu specyfiki poszczególnych krajów, jak również ich szczególnej sytuacji, zgodnie z deklaracją odnoszącą się do art. 8 Traktatu o Unii Europejskiej.

37. Rada powtarza, jak ważne jest ustanowienie spójnych, skutecznych i efektywnych ram instytucjonalnych celem stworzenia podstaw układu; ramy te powinny w szczególności:
- a) obejmować forum konsultacji pomiędzy stronami w celu zapewnienia właściwego funkcjonowania i prawidłowego wykonywania układu;
 - b) zapewniać dynamiczne przyjęcie dorobku prawnego UE przez te trzy kraje;
 - c) zawierać przepisy przewidujące jednolite stosowanie i spójną interpretację postanowień układu; oraz
 - d) obejmować sprawiedliwy, efektywny i skuteczny mechanizm rozstrzygania sporów.
38. Rada podkreśla znaczenie dostosowania przepisów i praktyk dotyczących prawa pracy i zabezpieczenia społecznego obowiązujących w Andorze, Monako i San Marino do standardów unijnych i międzynarodowych.
39. Rada z zadowoleniem przyjmuje działania prowadzone obecnie przez Andorę, Monako i San Marino w celu dostosowania ich przepisów i praktyk podatkowych do standardów unijnych i międzynarodowych. Rada odnotowuje, że w kwietniu i lipcu 2018 r. działające przy OECD Światowe Forum Przejrzystości i Wymiany Informacji do Celów Podatkowych ogłosiło, że Monako i San Marino „przestrzegają” międzynarodowego standardu wymiany informacji na żądanie.
40. Rada z zadowoleniem przyjmuje konstruktywną, przejrzystą i otwartą współpracę z Andorą, Monako i San Marino, której celem jest zapewnienie stosowania zasad i wszystkich kryteriów unijnego kodeksu postępowania w zakresie opodatkowania działalności gospodarczej. W tym względzie Rada przypomina, że 5 grudnia 2017 r. Rada Ecofin uznała, że Monako przestrzega tych zasad i kryteriów. Rada z zadowoleniem przyjmuje także szybkie zakończenie przez Andorę i San Marino ich odnośnych procesów legislacyjnych mających na celu rozwiązanie kwestii wskazanych przez unijną Grupę ds. Kodeksu Postępowania w zakresie opodatkowania działalności gospodarczej do końca 2018 r. 4 grudnia 2018 r. Rada Ecofin przyjęła do wiadomości postępy poczynione przez Andorę i San Marino.